

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ξενοφών, Κύρου Παιδεία §§1.2.6-1.2.6-7

(έκδ. του Marchant, E.C. Οξφόρδη: Clarendon Press, 1910, ανατ. 1970)

Στο έργο αυτό ο Ξενοφών αναφέρεται στην προσωπικότητα και τον βίο του βασιλιά των Περσών Κύρου του Β' του Μεγάλου. Αφού εξέφρασε τον θαυμασμό του στο εισαγωγικό κεφάλαιο, ο Ξενοφών ανέτρεξε στα πρώτα χρόνια της ζωής του Κύρου. Έτσι του δόθηκε η ευκαιρία να περιγράψει το εκπαιδευτικό σύστημα των Περσών.

Οἱ μὲν δὴ παῖδες εἰς τὰ διδασκαλεῖα φοιτῶντες διάγουσι μανθάνοντες δικαιοσύνην· καὶ λέγουσιν ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἔρχονται ὥσπερ παρ' ἡμῖν ὅτι γράμματα μαθησόμενοι. Οἱ δ' ἄρχοντες αὐτῶν διατελοῦσι τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας δικάζοντες αὐτοῖς. **Γίνεται** γὰρ δὴ καὶ παισὶ πρὸς ἀλλήλους ὥσπερ ἀνδράσιν ἐγκλήματα καὶ κλοπῆς καὶ ἀρπαγῆς καὶ βίας καὶ ἀπάτης καὶ κακολογίας καὶ ἄλλων οἷων δὴ εἰκός. Οὓς δ' ἂν γνῶσι τούτων τι ἀδικοῦντας, τιμωροῦνται. Κολάζουσι δὲ καὶ ὃν ἂν ἀδίκως ἐγκαλοῦντα εὐρίσκωσι. Δικάζουσι δὲ καὶ ἐγκλήματος οὗ ἕνεκα ἄνθρωποι μισοῦσι μὲν ἀλλήλους μάλιστα, δικάζονται δὲ ἡκιστα, ἀχαριστίας, καὶ ὃν ἂν γνῶσι δυνάμενον μὲν χάριν ἀποδιδόναι, μὴ ἀποδιδόντα δέ, κολάζουσι καὶ τοῦτον ἰσχυρῶς. Οἶονται γὰρ τοὺς ἀχαρίστους καὶ περὶ θεοὺς ἂν μάλιστα ἀμελῶς ἔχειν καὶ περὶ γονέας καὶ πατρίδα καὶ φίλους. Ἐπεσθαι δὲ δοκεῖ μάλιστα τῇ ἀχαριστίᾳ ἢ ἀναισχυντίᾳ· καὶ γὰρ αὕτη μεγίστη δοκεῖ εἶναι ἐπὶ πάντα τὰ αἰσχρὰ ἡγεμών.

καὶ ἄλλων οἷων δὴ εἰκός: καὶ ἄλλα που εἶναι φυσικό να συμβαίνουν

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «**Οἱ μὲν δὴ παῖδες ... ἐγκαλοῦντα εὐρίσκωσι**».

Μονάδες 20

Γ2. Να περιγράψετε το εκπαιδευτικό σύστημα των Περσών, όπως παρουσιάζεται στο συγκεκριμένο κείμενο.

Μονάδες 10

Γ3. παῖδες, ἄρχοντες, ἀνδράσιν, χάριν, ἡγεμῶν: Να γράψετε τις πλάγιες πτώσεις ενικού και πληθυντικού αριθμού.

τιμωροῦνται: Να κλιθεῖ η ευκτική και προστακτική ενεργητικής και μέσης φωνής.

Μονάδες 10

Γ4.

α. Να προσδιορίσετε την κυριότερη συντακτική λειτουργία των υπογραμμισμένων λέξεων του κειμένου.

μανθάνοντες: είναι..... στο

δικάζοντες: είναι..... στο

τούτων: είναι..... στο

ἀλλήλους: είναι..... στο

Ἔπεσθαι: είναι..... στο

ἡγεμῶν: είναι..... στο

(μονάδες 6)

β. Να γράψετε το υποκείμενο του ρήματος «**Γίγνεται** ...». Να προσδιορίσετε το είδος της σύνταξης.

(μονάδες 4)

Μονάδες 10